

سوالات تشریحی

- ۱- گزارش های اسطوره ای و نمادینی که از ایران باستان به دست ما رسیده است بیانگر چیست؟ نشان می دهد که حکما در آن زمان شناختی روشن از مبدأ هستی داشته اند.
- ۲- چگونه می توان به این باور رسید که حکما در عهد ایران باستان، شناختی روشن از مبدأ هستی داشته اند؟ از طریق گزارش های اسطوره ای و نمادینی که از ایران باستان به دست ما رسیده است و نیز نظر فیلسوفانی مانند سهروردی .
- ۳- حکمای ایران باستان چه تصویری از خداوند ارائه کرده بودند؟ آنان خدا را نور هستی می دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده ها را ظاهر می سازد و خلق می کند.
- ۴- حکمای ایران باستان ، نخستین پرتو و مخلوق را چه نامیده بودند و از نظر آنها ، این مخلوق چه ویژگی داشت؟ نخستین پرتو و مخلوق را « بهمن » نامیده اند که از نظر آنان وجودی مجرد دارد.
- ۵- فیلسوفان بزرگ یونان، از جمله سقراط و افلاطون و ارسطو، در چه نوع جامعه ای زندگی می کردند؟ در جامعه ای زندگی می کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشته و هر کدام را مبدأ و منشأ یک حقیقت در جهان می شمردند
- ۶- از نظر فیلسوفان بزرگ یونان « زئوس » ، « آپولون » و « آرتمیس » چگونه خدایانی بودند؟ زئوس خدای آسمان و باران ، آپولون خدای خورشید و هنر و موسیقی ، آرتمیس خدای عفت و خویشتن داری بود.
- ۷- انکار خدایان متعدد در دوره یونان باستان، چه نتایج و پیامدهایی می تواند در پی داشته باشد؟ اعتقاد به وجود این خدایان چنان عمیق بود که انکار آنها، طرد از جامعه یونان و گاه از دست دادن جان را به دنبال داشت .
- ۸- در دوره یونان باستان اتهام اصلی سقراط چه بود؟ « او خدایانی را که همه به آنها معتقدند، انکار می کند و از خدایی جدید سخن می گوید »
- ۹- افلاطون برای مقابله با اندیشه حاکمان و بزرگان جامعه یونان در مورد خدا چه تصمیمی اتخاذ کرد؟ افلاطون تصمیم گرفت با دقتی فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کند و پندارها را اصلاح نماید.
- ۱۰- تیلور چه کسی بود ؟ عقیده وی در مورد افلاطون را بنویسد. از افلاطون شناسان مشهور اروپایی که عقیده داشت « افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است.»
- ۱۱- خدای افلاطون چه ویژگی هایی داشت؟ خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی های روشن است و این نظر، با چند خدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.
- ۱۲- چرا خدای افلاطونی با چند خدای یونانی تفاوت داشت ؟ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.
- ۱۳- افلاطون خداوند را چگونه توصیف می کند ؟ در سوی دیگر، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می زاید و نه از میان می رود و نه چیز دیگری را به خود راه می دهد و نه خود در چیزی دیگری فرو می شود . او نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتنی است فقط با تفکر و تعقل می توان به او دست یافت و از او بهره مند شد .
- ۱۴- ارسطو فیلسوف بزرگ یونان از چه ویژگی برخوردار بود و درخصوص وجود خداوند چه تلاشی نمود؟ ارسطو از قدرت استدلال و منطق قوی برخوردار بود و تلاش کرد برهان هایی بر وجود خدا و مبدأ نخستین جهان ارائه کند.

۱۵- مشخصه استدلال های ارسطو بر وجود خدا چه بود ؟

استدلال های ارسطو بر وجود خدا ، گرچه قدم های اولیه بوده اند، اما از استحکام خاصی برخوردارند و زمینه قدم های بعد را فراهم می کنند.

۱۶- ارسطو فیلسوف بزرگ یونان ، خداوند را چگونه توصیف می کرد؟

« به طور کلی، هر جا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب تر و بهتری نیز هست. ، در میان موجودات برخی خوب تر و بهتر از برخی دیگرند. پس، حقیقتی هم که خوب ترین و بهترین است وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است» نمی شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد.»

۱۷- دوره جدید اروپا در چه قرن هایی شکل گرفت و سبب پیدایش چه مکاتبی در فلسفه شد ؟

قرن های ۱۴ و ۱۵ وسبب پیدایش دو جریان عقل گرا، و حس گرا/ تجربه گرا در فلسفه شد .

۱۸- با شکل گیری دوره جدید اروپا ،چه دیدگاه هایی درباره خداوند ظهور کرد؟ این دیدگاه ها ریشه در کدام مکاتب فلسفی داشتند؟

دیدگاه های مختلفی ظهور کرد که به گونه ای ریشه در دو جریان عقل گرا، و حس گرا/ تجربه گرا در فلسفه داشتند.

۱۹- نظریه و استدلال دکارت درباره اثبات وجود خداوند را بنویسد؟

« من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده ایم، تصویری دارم.این تصور نمی تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی ام. پس، این تصور از من و هر موجود متناهی دیگری نیست بلکه از وجود نامتناهی است؛ اوست که می تواند چنین ادراکی به من بدهد. »

۲۰- دیوید هیوم بر اساس فلسفه تجربی خود درباره اعتقاد به وجود خداوند چه تعبیری داشت ؟

هیوم، می گوید: « نه تنها دلایل دکارت، بلکه دلایل گذشتگان نیز قابل نقدند. » و بطور کلی وجو خداوند را انکار می کرد .

۲۱- چرا هیوم دلایلی را که صرفا متکی به عقل هستند را مورد انکار قرار می دهد ؟

از نظر هیوم، دلایلی که صرفا متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساسا ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.

۲۲- به نظر هیوم، مهم ترین برهان فیلسوفان الهی،کدام برهان است و چرا این برهان، توانایی اثبات یک وجود ازل و ابدی و نامتناهی را ندارد ؟

برهان نظم است که از تجربه گرفته شده و یکی از دلایل این ناتوانی این است که براساس نظم موجود جهان، شما حداکثر می توانید یک ناظم و مدبر را اثبات کنید اما نمی توانید به یک خالق نامتناهی و واجب الوجود بالذات برسید .

۲۳- کدام فیلسوف، راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود؟ و آن راه چه بود ؟

کانت - به جای اثبات وجود خدا از طریق مخلوقات یا برهان علیت و یا وجوب و امکان، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

۲۴- دلیل اخلاقی بر اثبات وجود خداوند توسط چه کسی مورد طرح و پذیرش قرار گرفت ؟ این دلیل را توضیح دهید.

کانت - زندگی جمعی انسان بدون اصول اخلاقی و رعایت آنها امکان پذیر نیست. اگر انسان ها در زندگی اجتماعی حدودی از اخلاق را رعایت نکنند و مسئول کارهای خود نباشند، هرج و مرج پدید می آید و زندگی متلاشی می شود. مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق تنها درجایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند. برای موجودات بدون اختیار، وظیفه اخلاقی معنا ندارد. اختیار و اراده نمی تواند ویژگی بدن باشد که ماده ای مانند سایر مواد است بلکه باید ویژگی نفسی غیرمادی باشد که فناپذیر است و با مرگ بدن از بین نمی رود. روح و نفس مجرد که سعادتش در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است، چون موجودی جاودانه است، برای سعادت دائمی خود به جهانی ماوراء دنیای ما نیاز دارد و چنین جهانی نیز مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است .

- ۲۵- به عقیده کانت ، اگر انسان ها در زندگی اجتماعی حدودی از اخلاق را رعایت نکنند و مسئول کارهای خود نباشند این عمل آنان چه پیامدهایی به همراه خواهد داشت ؟ هرج و مرج پدید می آید و زندگی متلاشی می شود .
- ۲۶- به عقیده کانت، اختیار و اراده ویژگی بدن است یا نفس و چرا؟
 اختیار و اراده نمی تواند ویژگی بدن باشد که ماده ای مانند سایر مواد است بلکه باید ویژگی نفسی غیرمادی باشد که فناپذیر است و با مرگ بدن از بین نمی رود.
- ۲۷- بعد از کانت، فیلسوفان حس گرا و تجربه گرا که جریان غالب فلسفی در اروپا را تشکیل می دادند و با توجه به مبنای خود نمی توانستند از برهان عقلی محض استفاده کنند، براساس نظرشان درباره خدا چند دسته شدند ؟ آنها را توضیح دهید.
 دو دسته - دسته ای مانند هیوم و اوگوست کنت بر این باور بودند که چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم.
- دسته ای دیگر مانند ویلیام جیمز (فیلسوف آمریکایی قرون نوزدهم و بیستم) و برگسون (فیلسوف فرانسوی قرن بیستم) از تجربه های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند.
- ۲۸- چرا هیوم و اوگوست کنت با توجه به مبنای خود نمی توانستند از برهان عقلی محض استفاده کنند ؟
 زیرا بر این باور بودند که چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم یا خدایی نیست یا نمی توانیم او را اثبات کنیم
- ۲۹- ویلیام جیمز و برگسون برای اثبات وجود خداوند چه راهی را در پیش گرفتند ؟
 از تجربه های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند.
- ۳۰- با توجه به گفته های ویلیام جیمز؛ وی دلیل وجود خداوند را در کجا جست و جو می کرد؟
 ویلیام جیمز می گوید : من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است.
- ۳۱- در قرن بیستم و بیست و یکم چه نوع فیلسوفانی ظهور کردند و برای اثبات وجود خداوند به کدام رابطه توجه داشتند؟
 در قرن بیستم و بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که در عین اعتقاد راسخ به خدا، به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه میان « اعتقاد به خدا » و « معناداری زندگی » توجه کردند و نشان دادند که زندگی بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان است، دچار خلأ معنایی و پوچی آزردهنده ای می شود.
- ۳۲- چه نوع زندگی ای را می توان زندگی معنادار دانست ؟
 زندگی معنادار یک زندگی دارای غایت و هدف و سرشار از ارزش های اخلاقی است که انسان را نسبت به آینده مطمئن می کند و آرامشی برتر به او می دهد.
- ۳۳- کِرِگگور، فیلسوف دانمارکی قرن بیستم در مورد ایمان چه عقیده ای دارد؟
 معتقد است که ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند. خدا انسان مؤمن را برمی گزیند و به او ایمان هدیه می کند و اگر کسی شایسته این بخشش نشود، زندگی تاریکی را سپری خواهد کرد .
- ۳۴- عقیده کاتینگهام در مورد آثار و پیامدهای قبول خداوند در زندگی را بیان کنید.
 قبول خداوند « زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را با ارزش و با اهمیّت می سازد و این امید را می دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه ای افتاده ایم که در آن هیچ امری در نهایت، اهمیت ندارد، می توانیم مأمّن و پناهگاهی بیابیم،»
- ۳۵- به عقیده کاتینگهام ، پس از سیر نزولی استدلال های عقلی و فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا، برخی از فیلسوفان به کدامین سمت حرکت کردند ؟
 به این سمت حرکت کردند که خدا را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کنند.

۳۶- هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟

الف) زئوس	۱- مهمترین برهان فیلسوفان الهی
ب) بهمن	۲- کانت ضرورت وجود خدا را از طریق این برهان اثبات نکرد.
ج) برهان نظم	۳- خدای خورشید و هنر و موسیقی
د) آپولون	۴- نخستین پرتو و مخلوق
و) برهان علیت یا وجوب و امکان	۵- خدای آسمان و باران

الف : ۵ ب : ۴ ج : ۱ د : ۵ و : ۲

۳۷- هر یک از عقاید سمت راست با کدام یک از فلاسفه در سمت چپ مرتبط است؟

الف) افلاطون ابداع کننده خداشناسی فلسفی است.	۱- کرکگور
ب) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می زاید و نه از میان می رود.	۲- ویلیام جیمز
ج) حقیقتی که خوب ترین و بهترین است وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است.	۳- تیلور
د) من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده ایم، تصویری دارم.	۴- افلاطون
و) شما می توانید یک ناظم و مدبر را اثبات کنید اما نمی توانید به یک خالق نامتناهی و واجب الوجود بالذات برسید.	۵- دکارت
ه) من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است.	۶- هیوم
ی) ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.	۷- ارسطو

الف : ۳ ب : ۴ ج : ۷ د : ۵ و : ۶ ه : ۲ ی : ۱

سوالات پاسخ کوتاه

- ۱- کدام موضوع در صدر مسائلی قرار داشت که فیلسوفان از همان ابتدای شکل گیری فلسفه و تفکر فلسفی به آن پرداخته بودند؟
خدا
- ۲- با توجه به گزارش های مختصر موجود ، حکیمان دوره باستان ایران، جهان را مخلوق چه کسی می دانسته اند؟
مخلوق خداوندی حکیم می دانستند.
- ۳- از نظر فیلسوفان بزرگ یونان ، خدای آسمان و باران ، خدای خورشید و هنر و موسیقی و خدای عفت و خویشتن داری به ترتیب چه نامیده می شدند؟
زئوس - آپولون - آرتیمیس
- ۴- در دوره یونان چه کسانی اجازه نمی دادند که کسی با اندیشه شرک آلودشان مخالفت کند و به خدایان توهین نماید؟
حاکمان و بزرگان جامعه یونان
- ۵- به عقیده تیلور، ابداع کننده خدانشناسی فلسفی چه کسی بود ؟ افلاطون
- ۶- از نظر افلاطون ، کار خداوند چگونه است؟
« از نظر افلاطون، کار خداوند هدف دار است »
- ۷- کدامیک از فلاسفه یونانی معتقد بود که کار خدا هدف دار است ؟ افلاطون
- ۸- کدام فیلسوف یونانی از قدرت استدلال و منطق قوی برخوردار بود و تلاش کرد برهان هایی بر وجود خدا و مبدأ نخستین جهان ارائه کند؟ ارسطو
- ۹- یکی از فلاسفه عقل گرای قرن هجدهم و یکی از فلاسفه عقل گرای قرن هجدهم را نام ببرید . دکارت - کانت
- ۱۰- دکارت در میان صفات خداوند ، علاوه بر صفت علیم و قدیر، بر کدام صفت او بیشتر تاکید می ورزد ؟ صفت نامتناهی بودن
- ۱۱- کدام فیلسوف راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود ؟ کانت
- ۱۲- دلیل اخلاقی بر اثبات وجود خداوند توسط چه کسی مورد طرح و پذیرش قرار گرفت ؟ کانت
- ۱۳- به نظر کانت، مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق تنها چه زمانی معنا دارد ؟ زمانی که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند
- ۱۴- کانت برای کدام موجودات معتقد بود که وظیفه اخلاقی معنا ندارد؟ برای موجودات بدون اختیار
- ۱۵- به عقیده کانت، سعادت روح و نفس مجرد در چیست ؟ سعادتش در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است،
- ۱۶- چرا کانت بر این باور است که روح و نفس مجرد برای سعادت دائمی خود به جهانی ماوراءِ دنیای ما نیاز دارد ؟
چون موجودی جاودانه است،
- ۱۷- کانت معتقد است که پذیرش جهان ماوراءِ دنیای ما، مشروط به چیست؟
مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است .
- ۱۸- کدام دو فیلسوف بر این باور بودند که چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم؟ هیوم و اوگوست کنت
- ۱۹- کدام دو فیلسوف از تجربه های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند ؟ ویلیام جیمز و برگسون
- ۲۰- کدام فیلسوف قرن بیستم معتقد است که ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند ؟ کرکگور

جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱- فیلسوفانی مانند نشان می دهند که حکمای ایران باستان ، شناختی روشن از مبدأ داشته اند. سهروردی - هستی
- ۲- حکمای ایران باستان ، خدا را هستی می دانستند که با خود پدیده ها را ظاهر می سازد و خلق می کند. نور - اشراق
- ۳- بسیاری از حکمای ایرانی از نخستین پرتو و مخلوق سخن گفته و او را نامیده اند که از نظر آنان وجودی دارد. بهمن - مجرد
- ۴- حکیمان دوره باستان ایران، جهان را مخلوق خداوندی می دانسته اند. حکیم
- ۵- از نظر فیلسوفان بزرگ یونان ، ... خدای آسمان و باران ، ... خدای خورشید و هنر و موسیقی و خدای عفت و خویشتن داری بود. زئوس - آپولون - آرتمیس
- ۶- اتهام اصلی این بود که « او خدایانی را که همه به آنها معتقدند، انکار می کند و از خدایی جدید سخن می گوید . سقراط
- ۷- افلاطون تصمیم گرفت با دقتی و درباره خدا صحبت کند و پندارها را اصلاح نماید. فلسفی - استدلالی
- ۸- به عقیده ... یکی از افلاطون شناسان مشهور اروپایی، افلاطون ابداع کننده خدانشناسی است. تیلور - فلسفی
- ۹- به عقیده از نظر افلاطون، کار خداوند است . تیلور - هدف دار
- ۱۰- افلاطون می گوید که نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته است و فقط با می توان به او دست یافت و از او بهره مند شد ثابت - تفکر (تعقل)
- ۱۱- ارسطو که از قدرت استدلال و منطق قوی برخوردار بود، تلاش کرد ، برهان هایی بر وجود ... و نخستین جهان ارائه کند. خدا - مبدأ
- ۱۲- ارسطو بر وجود خدا ، گرچه قدم های اولیه بوده اند، اما از خاصی برخوردارند و زمینه قدم های بعد را فراهم می کنند. استدلال های - استحکام
- ۱۳- ارسطو می گوید، حقیقتی که خوب ترین و بهترین است، وجود دارد که از همه است و این همان واقعیت ... است. برتر - الهی
- ۱۴- به نظر ارسطو، نمی شود، یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون اینکه موجودی ... و برتر از ... در کار باشد. جاویدان - ماده
- ۱۵- دکارت، در یکی از استدلال های خود می گوید: « من از حقیقتی و و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده ایم، تصویری دارم. نامتناهی - علیم
- ۱۶- دکارت می گوید تصور من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر نمی تواند از باشد زیرا من موجودی هستم. خودم - متناهی
- ۱۷- دیوید هیوم، می گوید: نه تنها دلایل ، بلکه دلایل گذشتگان درباره اثبات نیز قابل نقدند. دکارت - خداوند
- ۱۸- از نظر هیوم، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند هستند زیرا عقل اساساً ادراک از حس و تجربه ندارد. مردود - مستقل
- ۱۹- به نظر هیوم، مهم ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان است که از گرفته شده است . نظم - تجربه
- ۲۰- به عقیده هیوم ، برهان نظم توانایی اثبات یک وجود و و نامتناهی را ندارد. ازلی - ابدی
- ۲۱- کانت ، راهی متفاوت با و دیگر فیلسوفان پیشین برای پذیرش خدا پیمود. دکارت - عقل گرای
- ۲۲- کانت به جای اثبات وجود خدا از طریق برهان ، ضرورت وجود خدا را از طریق و وظایف اخلاقی اثبات کرد. علیت (یا وجوب و امکان) - اخلاق
- ۲۳- به نظر کانت ، مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق تنها درجایی معنا دارد که انسان خود را صاحب و ببیند. اراده - اختیار
- ۲۴- اختیار و اراده باید ویژگی غیرمادی باشد که است و با مرگ بدن از بین نمی رود. نفسی - فناپذیر
- ۲۵- دیدگاه هیوم و اوگوست کنت برخلاف دیدگاه فیلسوف آمریکایی قرون نوزدهم و فیلسوف فرانسوی قرن بیستم است. جیمز - برگسون

- ۲۶- به عقیده و، چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم.
هیوم- کنت
- ۲۷- عقیده هیوم و اوگوست کنت، چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای ... نداریم، یا ... نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم.
شناخت - خدایی
- ۲۸- ویلیام جیمز و برگسون از تجربه های معنوی درونی و و برای اثبات خداوند استفاده کردند. عشق- عرفان
- ۲۹- ویلیام جیمز می گوید: « من معتقدم که دلیل وجود عمدتاً در تجربه های شخصی ما نهفته است. خداوند - درونی
- ۳۰- زندگی عبارت از یک زندگی دارای غایت و هدف و سرشار از ارزش های اخلاقی است که انسان را نسبت به آینده مطمئن می کند و برتر به او می دهد. معنادار - آرامشی
- ۳۱- کِرکگور، معتقد است که هدیه ای است که خداوند به انسان عطا می کند. ایمان - الهی
- ۳۲- به عقیده کِرکگور، خدا انسان را برمی گزیند و به او ایمان هدیه می کند و اگر کسی شایسته این بخشش نشود، زندگی را سپری خواهد کرد. مؤمن - تاریکی
- ۳۳- معتقد است پس از سیر نزولی استدلال های عقلی و فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا، برخی فیلسوفان خدا را عامل اصلی به زندگی معرفی کنند. کاتینگهام - معنابخشی

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط می باشد.

- ۱- تاریخ فلسفه نشان می دهد که از ابتدای شکل گیری فلسفه و تفکر فلسفی، بحث و گفت و گو درباره خدا در جریان بود. درست
- ۲- تاریخ فلسفه نشان می دهد که بحث و گفت و گو درباره خدا در صدر مسائلی قرارداد است که فیلسوفان بررسی کرده اند. درست
- ۳- گزارش های اسطوره ای و نمادینی نشان می دهد که حکما در ایران باستان، شناختی روشن از مبدأ هستی داشته اند. درست
- ۴- حکمای ایران باستان، خدا را نور هستی می دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده ها را ظاهر می سازد و خلق می کند. درست
- ۵- حکمای ایران باستان نخستین پرتو و مخلوق را « مهر » نامیده اند. نادرست
- ۶- از نظر حکمای ایران باستان، «مهر» نخستین پرتو و مخلوق، وجودی مجرد دارد. نادرست
- ۷- آثار مدوّن و مکتوب چندانی قابل توجهی از دوره ایران باستان به دست ما رسیده است. نادرست
- ۸- گزارش های مفصل، حکایت از آن دارند که حکیمان دوره باستان ایران، جهان را مخلوق خداوندی حکیم می دانستند. نادرست
- ۹- فیلسوفان بزرگ یونان، در جامعه ای زندگی می کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشتند. درست
- ۱۰- مردم یونان باستان به خدایان متعدد اعتقاد داشتند و هر کدام را مبدأ و منشأ یک حقیقت در جهان می شمردند. درست
- ۱۱- از نظر فیلسوفان بزرگ یونان، « زئوس » خدای خورشید و هنر و موسیقی، « آپولون » خدای آسمان و باران بود. نادرست
- ۱۲- از نظر فیلسوفان بزرگ یونان « آرتیمیس » خدای عفت و خویشتن داری بود. درست
- ۱۳- اتهام اصلی سقراط این بود که خدایانی را که همه به آنها معتقدند، انکار می کند و از خدایی جدید سخن می گوید. درست
- ۱۴- بعد از محاکمه سقراط، افلاطون تصمیم گرفت با دقتی فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کند و پندارها را اصلاح نماید. درست
- ۱۵- « تیلور » یکی از افلاطون شناسان مشهور اروپایی می گوید: « سقراط ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است. » نادرست
- ۱۶- به عقیده تیلور، « از نظر ارسطو، کار خداوند هدف دار است » نادرست
- ۱۷- خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی های روشن است و این نظر، با چند خدایی یونان تفاوت زیادی ندارد. نادرست
- ۱۸- چند خدایی که ارسطو از آن یاد کرده، شکل دیگری از کفر و بی خدایی است که خلقت آگاهانه در آن معنا ندارد. نادرست
- ۱۹- به عقیده افلاطون، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می زاید و نه از میان می رود. درست

- ۲۰- به عقیده افلاطون، نوعی از هستی وجود دارد که هم چیز دیگری را به خود راه می دهد و هم خود در چیزی دیگری فرو می شود. نادرست
- ۲۱- به عقیده افلاطون، نوعی از هستی وجود دارد که نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتنی است. درست
- ۲۲- به عقیده ارسطو، نوعی از هستی وجود دارد که فقط با تفکر و تعقل می توان به او دست یافت و از او بهره مند شد. نادرست
- ۲۳- ارسطو ، تلاش کرد ، برهان هایی بر وجود خدا و مبدأ نخستین جهان ارائه کند. درست
- ۲۴- استدلال های افلاطون بر وجود خدا ، گرچه قدم های اولیه بوده اند، اما از استحکام خاصی برخوردارند و زمینه قدم های بعد را فراهم می کنند. نادرست
- ۲۵- ارسطو می گوید: به طور کلی، هر جا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب تر و بهتری نیز هست. درست
- ۲۶- به عقیده ارسطو، حقیقتی که خوب ترین و بهترین است وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است. درست
- ۲۷- به عقیده سقراط ، نمی شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد. نادرست
- ۲۸- با پیدایش دو جریان عقل گرا و حس گرا / تجربه گرا در دوره جدید اروپا از قرن های ۱۴ و ۱۵ ، درباره خدا دیدگاه های مختلفی ظهور کرد که به گونه ای ریشه در این دو جریان داشتند. درست
- ۲۹- هیوم از فیلسوفان عقل گرای قرن هفدهم به شمار می رود. نادرست
- ۳۰- کانت می گوید، من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده ایم، تصویری دارم. نادرست
- ۳۱- به نظر دکارت، تصور او از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر، تصور از خود او یا هر موجود متناهی دیگری نیست بلکه تصویری است از وجود نامتناهی ؛ که می تواند چنین ادراکی به او دهد. درست
- ۳۲- دکارت از فیلسوفان حس گرا و تجربه گرای قرن هجدهم به شمار می رود . نادرست
- ۳۳- به عقیده هیوم، نه تنها دلایل دکارت، بلکه دلایل گذشتگان در مورد خدا نیز قابل نقدند. درست
- ۳۴- از نظر هیوم، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند قابل پذیرش اند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه دارد. نادرست
- ۳۵- به نظر هیوم، مهم ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده و بخوبی توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را دارد. نادرست
- ۳۶- به عقیده هیوم، براساس نظم موجود جهان، همانگونه که می توان یک ناظم و مدبر را اثبات کرد باز می توان به یک خالق نامتناهی و واجب الوجود بالذات رسید . نادرست
- ۳۷- کانت ، راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود. درست
- ۳۸- کانت به جای اثبات وجود خدا از طریق مخلوقات یا برهان علیت و یا وجوب و امکان، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد. درست
- ۳۹- به عقیده کانت ، زندگی جمعی انسان بدون اصول اخلاقی و رعایت آنها امکان پذیر نیست. درست
- ۴۰- به نظر کانت، اگر انسان ها در زندگی اجتماعی حدودی از اخلاق را رعایت نکنند و مسئول کارهای خود نباشند، هرج و مرج پدید می آید و زندگی متلاشی می شود. درست

- ۴۱- به عقیده دکارت، مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق تنها درجایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند.
نادرست
- ۴۲- هیوم بر این باور بود که برای موجودات بدون اختیار، وظیفه اخلاقی معنا ندارد. **نادرست**
- ۴۳- به عقیده کانت، اختیار و اراده، ویژگی نفسی غیرمادی و فناپذیر است و با مرگ بدن از بین نمی رود. **درست**
- ۴۴- نزد کانت، روح و نفس مجرد برای سعادت دائمی خود به جهانی ماوراء این جهان نیاز دارد و چنین جهانی نیز مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است. **درست**
- ۴۵- نزد کانت، سعادت در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است. **درست**
- ۴۶- به عقیده ویلیام جیمز و برگسون، چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم. **نادرست**
- ۴۷- ویلیام جیمز و برگسون، از تجربه های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند. **درست**
- ۴۸- هیوم و اوگوست کنت برخلاف ویلیام جیمز و برگسون درصدد اثبات وجود خداوند از طریق تجربه های معنوی درونی بودند.
نادرست
- ۴۹- ویلیام جیمز می گوید: من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است. **درست**
- ۵۰- در قرن بیستم و بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که در عین اعتقاد راسخ به خدا، به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کردند. **درست**
- ۵۱- به عقیده برخی فیلسوفان قرن بیستم و بیست و یکم، بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان است، دچار خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده ای می شود. **درست**
- ۵۲- زندگی معنادار، یک زندگی دارای غایت و هدف و سرشار از ارزش های اخلاقی است که انسان را نسبت به آینده مطمئن می کند و آرامشی برتر به او می دهد. **درست**
- ۵۳- کِرکگور معتقد است که ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند. **درست**
- ۵۴- به نظر کِرکگور، خدا انسان مؤمن را برمی گزیند و به او ایمان هدیه می کند و اگر کسی شایسته این بخشش نشود، زندگی تاریکی را سپری خواهد کرد. **درست**
- ۵۵- کاتینگهام می گوید: قبول خداوند «زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می سازد. **درست**
- ۵۶- به عقیده کاتینگهام، قبول خداوند این امید را می دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه ای افتاده ایم که در آن هیچ امری در نهایت، اهمیت ندارد، می توانیم مأمّن و پناهگاهی بیابیم. **درست**
- ۵۷- به عقیده کاتینگهام، پس از سیر نزولی استدلال های عقلی و فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا، برخی از فیلسوفان خدا را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کردند **درست**.

سوالات تستی

۱- منظور حکمای ایران باستان از خدا کدام است؟

۱) هستی مطلق (۲) حقایق مجرده (۳) نور هستی (۴) نخستین پرتو

۲- تعبیر حکمای ایران باستان از بهمن، کدام است و از نظر آنان، بهمن چگونه وجودی است؟

۱) **نخستین پرتو و مخلوق - مجرد** (۲) نور هستی - مجرد (۳) نخستین پرتو و مخلوق - مادی (۴) نور هستی - مادی

۳- با توجه به گزارش های اسطوره ای و نمادینی رسیده از ایران باستان و نظر سهروردی، کدام عبارت در مورد خداوند صحیح نیست؟
۱) حکمای ایران باستان، شناختی روشن از مبدأ هستی داشته اند.

۲) حکمای ایران باستان، خدا را نور هستی می دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده ها را ظاهر می سازد و خلق می کند.

۳) حکیمان دوره باستان ایران، جهان را مخلوق خداوندی حکیم می دانسته اند.

۴) **حکما و فیلسوفان ایران باستان، از خداوند به عنوان نخستین پرتو یاد کرده و آن را بهمن نامیده اند.**

۴- در بررسی خدایان یونانی، خدای آسمان و باران، خدای خورشید و هنر و موسیقی و خدای عفت و خویشتن داری به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) آپولون - زئوس - آرتیمیس (۲) **زئوس - آپولون - آرتیمیس** (۳) آرتیمیس - آپولون - زئوس (۴) زئوس - آرتیمیس - آپولون

۵- با توجه به سخنان ملتوس در دادگاه، اتهام اصلی سقراط در کدام گزینه آمده است؟

۱) سخن گفتن از خدای جدید و نافرمانی از سروش (۲) فاسد کردن جوانان و رشوه خواری

۳) فاسد کردن جوانان و نافرمانی از سروش معبد دلفی (۴) **انکار خدایان یونان و سخن گفتن از خدای جدید**

۶- کدام عبارت بیانگر تلاش سقراط درباره اندیشه آتنی ها درخصوص خداوند است؟

۱) **اندیشه آتنی ها را درباره خدا اصلاح کند؛ به گونه ای که آنان متوجه حقیقتی برتر در هستی شوند که اداره کننده اصلی جهان است.**

۲) با دقتی فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کند و پندارها را اصلاح نماید.

۳) تلاش کرد تا به آتنی ها نشان دهد که هر کدام از خدایان متعدد، را باید مبدأ و منشأ یک حقیقت در جهان شمرد.

۴) تلاش کرد تا به آتنی ها نشان دهد که اجازه ندهند، کسی به خدایان آنها توهین نماید.

۷- مطابق با دیدگاه تیلور

۱) فلسفه افلاطون مادر همه فلسفه های الهی است. (۲) ارسطو اولین کسی است که برهان هایی بر وجود خدا و مبدأ نخستین جهان ارائه کرد.

۳) **افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است.** (۴) ارسطو اولین فیلسوف الهی است.

۸- کدام عبارت با نظرات افلاطون در مورد توصیف خداوند سازگار نیست؟

۱) **نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است که نه دیدنی است و نه از طریق تعقل دریافتنی است.**

۲) برای ما معیار هر چیزی خداست. نه آن طور که برخی می گویند، این یا آن فرد.

۳) هر که بخواهد محبوب خدا شود، باید با همه نیرو بکوشد تا در حد امکان شبیه او شود.

۴) از میان ما تنها کسی محبوب خداست که خویشتن دار باشد و از دایره اعتدال پا بیرون نگذارد؛ زیرا چنین کسی شبیه خداست.

۹- گزینه نادرست درباره دیدگاه ارسطو درخصوص خداوند کدام است؟

- ۱) هرچا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب تر و بهتری نیز هست. حال، در میان موجودات برخی خوب تر و بهتر از برخی دیگرند.
- ۲) حقیقتی هم که خوب ترین و بهترین است وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است.
- ۳) نمی شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد.

۴) خدا تعریف شدنی و توصیف پذیر است و آنچه ما را به وجود خدا می رساند دانستن است نه ایمان

۱۰- کدام گزینه بیانگر نظر یگر، مورخ برجسته فلسفه یونان است ؟

۱) استدلال واقعی بر وجود خدا، نخستین بار در آثار افلاطون یافت می شود .

۲) ارسطو در کتاب سوم خود با یک استدلال و قیاس «برترین و والاترین موجود» را اثبات می کند .

۳) افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است

۴) فلسفه ارسطو مادر همه فلسفه های الهی است.

۱۱- دکارت در میان صفات خداوند علاوه برصفت علم و قدرت بر کدام صفت او نیز تاکید می ورزید ؟

۱) حکیم بودن ۲) فعلیت بالذات بودن ۳) تغییرناپذیر بودن **۴) نامتناهی بودن**

۱۲- به موجب استدلال دکارت درباره اثبات وجود خداوند، کدام گزینه درست نیست؟

۱) تصور خدا حاکی از یک وجود نامتناهی است و من به عنوان یک موجود متناهی نمی توانم علت آن باشم.

۲) من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده ایم، تصویری دارم.

۳) تصور خدا حاکی از یک وجود نامتناهی است و تنها اوست که می تواند چنین ادراکی به من بدهد .

۴) تصور خدا حاکی از یک وجود متناهی است و این تصور نمی تواند از من و یا هر موجود متناهی دیگری صورت گیرد.

۱۳- به عقیده دکارت تصور ما از نامتناهی چگونه حاصل می شود ؟

۱) از اشیای متناهی حاصل می شود .

۲) می تواند ساخته و پرداخته ذهن باشد.

۳) امری است که به ما داده شده و گواه و علامت وجود الهی است.

۴) از هیچ طریقی حاصل نمی شود.

۱۴- مناسب ترین توصیف برای تعیین دیدگاه هیوم درباره خدا چیست؟

۱) اثبات خدا **۲) انکار خدا** ۳) امتناع از نظر ۴) اعتقاد به خدانشناسی طبیعی

۱۵- هیوم بر اساس فلسفه تجربی خود درباره اعتقاد به وجود خداوند چه تعبیری داشت ؟

۱) به خدا شناسی طبیعی معتقد بود ۲) خدای دینی را باور داشت ۳) موضع لادری داشت **۴) ملحد و منکر وجود خدا بود.**

۱۶- کدام گزینه ایراد هیوم به برهان نظم را نشان می دهد ؟

۱) برای ناظم این جهان اثبات علم نامتناهی میسر است .

۲) با حدوث پدیده های جهان وجود خدا را مبهم ثابت می کند.

۳) بر اساس نظم موجود جهان ، این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد.

۴) بر اساس نظم موجود جهان، شما حداکثر می توانید یک ناظم را اثبات کنید اما نمی توانید به یک خالق نامتناهی و واجب الوجود بالذات برسید.

۱۷- کدام عبارت مورد عقیده هیوم نیست؟

۱) نه تنها دلایل دکارت، بلکه دلایل گذشتگان درباره اثبات وجود خدا همه قابل نقدند.

۲) دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.

۳) برهان نظم توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد.

۴) به جای اثبات وجود خدا از طریق برهان نظم یا برهان علیت، ضرورت وجود خدا را از طریق وظایف اخلاقی باید اثبات کرد.

۱۸- کدام فیلسوف عقل گرا، راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود و به جای اثبات وجود خدا از

طریق مخلوقات یا برهان علیت از چه طریقی به اثبات وجود خدا پرداخت؟

۱) برگسون- عشق و عرفان (۲) **کانت- وظایف اخلاقی** (۳) کرکگور - ایمان (۴) ویلیام جیمز- نجره های معنوی درونی.

۱۹- بنا بر اندیشه کانت، کدام یک از موارد زیر، ملاک تعیین مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق به شمار می رود؟

۱) کسب فضیلت (۲) رای اکثریت و نخبگان (۳) **اختیار و اراده انسان** (۴) وجدان

۲۰- اندیشه اخلاقی کانت مبتنی بر چه اصلی است و مشخصه جامعه ای که انسان ها در زندگی اجتماعی آن، حدودی از اخلاق را رعایت نکنند و

مسئول کارهای خود نباشند، چیست؟

۱) مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق - هرج و مرج (۲) کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی - لذت جوئی مادی

۳) کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی - منفعت طلبی (۴) مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق - لذت جوئی و منفعت طلبی

۲۱- دلیل اخلاقی بر اثبات وجود خداوند توسط چه کسی مورد طرح و پذیرش قرار گرفت؟ و مفاهیم خدا، روح و اختیار انسان در فلسفه او

چگونه وجودی به حساب می آید؟

۱) دکارت- وجود عینی و واقعی یا ابژکتیو (۲) **کانت - وجود ذهنی یا سوپژکتیو**

۳) کانت - وجود عینی و واقعی یا ابژکتیو (۴) دکارت - وجود ذهنی یا سوپژکتیو

۲۲- نظر کانت درباره اختیار و اراده انسان در همه گزینه آمده است بجز گزینه

۱) اختیار و اراده انسان نمی تواند ویژگی بدن باشد که ماده ای مانند سایر مواد است.

۲) اختیار و اراده انسان باید ویژگی نفسی غیرمادی باشد که فناپذیر است و با مرگ بدن از بین نمی رود.

۳) اختیار و اراده انسان مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است.

۴) وظیفه اخلاقی، فقط در موجودات مختار معنی دارد و برای موجودات بدون اختیار، وظیفه اخلاقی معنا ندارد.

۲۳- به عقیده روح و نفس مجرد که سعادتش در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است، چون موجودی است، برای سعادت دائمی خود

به جهانی ماوراء دنیای ما نیاز دارد و چنین جهانی نیز مشروط به وجود خدایی جاودان و است.

۱) برگسون- جاودانه - نامتناهی (۲) **کانت - جاودانه - نامتناهی** (۳) برگسون - فناپذیر- علیم (۴) کانت - فناپذیر - علیم

۲۴- انکار خداوند در فلسفه هیوم و اوگوست کنت در اصل از کدام دیدگاه زیر ناشی نمی شود؟

۱) از این دیدگاه که دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.

۲) چون ما ابزاری جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی توانیم او را اثبات کنیم.

۳) چون این فیلسوفان، یا می خواستند از نظم جهان به خدا برسند یا از طریق شهود خود به عنوان یک موجود متناهی

۴) زیرا با توجه به مبنای خود نمی توانستند از برهان عقلی محض استفاده کنند.

۲۵- در مورد جان لاک و بارکلی کدام گزینه نادرست است ؟

(۱) فیلسوفان تجربه گرای قبل از هیوم، بودند که به خدا اعتقاد داشتند اما در پی اثبات او نبودند .

(۲) این فیلسوفان به علت نوع تفکر تجربه گرای خود، از براهین فیلسوفان گذشته در اثبات وجود خداوند ، کمتر استفاده می کردند

(۳) این فیلسوفان، یا می خواستند از نظم جهان به خدا برسند یا از طریق شهود خود به عنوان یک موجود متناهی.

(۴) این فیلسوفان، فیلسوفان تجربه گرای قبل از کانت بودند .

۲۶- کدام عبارت زیر بیانگر رویکرد ویلیام جیمز به مسئله خداوند است؟

(۱) من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است.

(۲) من معتقدم که قبول خداوند، زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می سازد.

(۳) قبول خداوند این امید را می دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه ای افتاده ایم ، می توانیم مأمّن و پناهگاهی بیابیم.

(۴) من معتقدم که خدا عامل اصلی معنابخشی به زندگی است.

۲۷- کدامیک از فیلسوفان زیر، از تجربه های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند ؟

(۱) برگسون - ویلیام جیمز (۲) کانت - برگسون (۳) برگسون - کاتینگهام، (۴) کاتینگهام - ویلیام جیمز

۲۸- نظر برگسون درباره اثبات وجود خداوند چیست؟

(۱) از طریق برهان عقلانی اثبات می شود

(۳) از طریق براهین جهان شناختی اثبات می شود.

۲۹- عقیده کرکگور درباره «ایمان» کدام است؟

(۱) ایمان امری درونی و نوعی التزام و تعهد است .

(۲) ایمان همراه با بیم و امید است .

(۳) ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.

(۴) ایمان مربوط به قلمرو داشتن است.

۳۰- مقصود از زندگی معنادار چیست؟

(۱) یک زندگی دارای غایت و هدف و سرشار از ارزش های اخلاقی است که انسان را نسبت به آینده مطمئن کرده و آرامشی برتر به او می دهد.

(۲) زندگی معنادار زندگی است که در آن ایمان همراه با بیم و امید وجود دارد.

(۳) یک زندگی همراه با تعهد و مسئولیت پذیری که در آن، خدا عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی می شود.

(۴) یک زندگی دارای اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان تلقی می شود

۳۱- در قرن بیستم و بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه و توجه کردند .

(۱) اعتقاد به اخلاق - خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده (۲) زندگی بدون خدا - خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده

(۳) اعتقاد به خدا - معناداری زندگی (۴) زندگی بدون اخلاق - معناداری زندگی

۳۲- در قرن بیستم و بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که نشان دادند زندگی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان است دچار... می شود

(۱) بدون اعتقاد به خدایی - خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده (۲) همراه با اعتقاد به خدایی - خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده

(۳) همراه با اعتقاد به خدایی - معناداری ارزش های اخلاقی (۴) بدون اعتقاد به خدایی - معناداری ارزش های اخلاقی

۳۳- از دیدگاه ، پس از سیر نزولی استدلال های عقلی و فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا، برخی از فیلسوفان به این سمت حرکت کردند که

.... را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کنند.

(۱) کاتینگهام - اخلاق (۲) کرکگور - خدا (۳) کاتینگهام - خدا (۴) کرکگور - اخلاق